Orędownik Samorządu

ORGAN ZWIĄZKU GMIN WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Prenumerata wynosi 2 zł. kwartalnie. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem Telefony: Katowice 21-47

Wychodzi 10 i 25 dnia miesiąca
Red. i Adm.: Katowice Pocztowa 16/II
Redaktor: Stanisław Kuhnert Syndyk Związku Gmin Woj. Śląsk.

Ogłoszenia: Jednołamowy wiersz milim 50 gr. Przed tekstem 1 zł. za wiersz mm. Rach. w P. K. O. 304 227

Numer 19 **Katowice, 10. października 1930** **Rok VI**

Projekt ustawy o powiatowych związkach komunalnych

Krótko przed rozwiązaniem Sejmu Śląskiego uchwaliła Śląska Rada Wojewódzka projekt ustawy o powiatowych związkach komunalnych, który miał wejść jako wniosek jej na porządek dzienny obrad Sejmu Śląskiego. Projekt ten niniejszem publikujemy, wzywając równocześnie wszystkich zainteresowanych do wypowiedzenia swej opinji. **Redakcja.**

Rozdział I.

O obszarze, o członkach, o zakresie działania i o organach ustrojowych powiatowego związku komunalnego.

Art. 1.

Każdy powiat jest jednostką samorządu terytorjalnego (powszechnego). Samorząd ten sprawuje w powiecie powiatowy związek komunalny, który jest korporacją terytorjalną i osobą prawną.

Art. 2.

1. Obszar poszczególnych powiatów, postępowanie przy zmianie ich granic oraz przy tworzeniu osobnych powiatów miejskich określa ustawa o podziale administracyjnym Województwa Śląskiego.

2. Zmiana granic powiatu pociąga za sobą jednocześnie zmianę obszaru danego powiatowego związku komunalnego.

Art. 3.

Członkami powiatowego związku komunalnego są członkowie tych miast i gmin wiejskich, których obszar wchodzi w skład danego powiatu.

Art. 4.

1. Zakres działania powiatowego związku komunalnego obejmuje sprawy samorządowe i sprawy poruczone.

2. Sprawami samorządowemi są te sprawy administracji publicznej, które przez ustawy przekazane są powiatowym związkom komunalnym do samodzielnego normowania i załatwiania we własnem imieniu oraz te sprawy, niezastrzeżone przez ustawy innym władzom i instytucjom publicznym, których normowanie i załatwianie powiatowe związki komunalne przejmą na siebie dobrowolnie.

3. Do spraw poruczonych należą te sprawy, które powiatowe związki komunalne lub ich organa załatwiają z mocy ustawy jako organa wykonawcze Państwa lub Województwa Śląskiego jako związku samorządu powszechnego.

Art. 5.

1. Organami powiatowego związku komunalnego są: rada powiatowa i wydział powiatowy.

2. W miastach, które stanowią osobne powiaty miejskie, zadania, należące do powiatowych związków komunalnych, spełniają przedstawicielstwa tych miast stosownie do przepisów obowiązujących w tej mierze osobnych ustaw.

Rozdział II.

O radzie powiatowej.

Art. 6.

1: Rada powiatowa jest ciałem reprezentacyjnem ogółu członków powiatowego związku komunalnego.

2. Liczba członków rad powiatowych (radnych powiatowych) wynosi:

a) w powiatach o ludności nieprzekraczającej 50.000 mieszkańców — 25 radnych powiatowych,

b) w powiatach o ludności powyżej 50.000 — 100.000 mieszkańców — 30 radnych powiatowych,

c) w powiatach o ludności powyżej 100.000— 150.000 mieszkańców — 35 radnych powiatowych oraz

d) w powiatach o ludności powyżej 150.000 mieszkańców — 40 radnych powiatowych.

3. Liczbę ludności w powiecie ustala się na podstawie ostatniego powszechnego spisu ludności.

Art. 7.

1. Prawo wybieralności do rady powiatowej ma każdy członek powiatowego związku komunal-

nego, który w dniu wyboru do rady powiatowej posiada prawo wybieralności do rady miejskiej lub do rady gminnej jednej z gmin, wchodzących w skład danego powiatu, nie wyłączając tych osób, które nie mogą korzystać z prawa wybieralności do rady gminnej (miejskiej) ze względu na łączący je z gminą stosunek służbowy.

2. Nie mogą być wybierani na radnych powiatowych pracownicy stali, prowizoryczni i kontraktowi powiatowego związku komunalnego w czasie trwania stosunku służby czynnej oraz osoby, wchodzące w skład Śląskiej Rady Wojewódzkiej. Osoby, które zawiązały stosunek służbowy z powiatowym związkiem komunalnym oraz które objęły urząd członka Śląskiej Rady Wojewódzkiej, tracą mandaty radnych wpoiatowych.

Art. 8.

Radnych powiatowych wybierają w głosowaniu tajnem rady miejskie miast, wchodzących w skład danego powiatowego związku komunalnego oraz rady gminne gmin wiejskich w powiecie.

Art. 9.

1. Z pośród ogólnej liczby radnych powiatowych, wchodzących w skład rady powiatowej (art. 6), przypada na miasta, należące do danego powiatowego związku komunalnego, o ludności, nieprzekraczającej 4.000 mieszkańców, po 1 mandacie, na miasta o ludności powyżej 4.000 do 8.000 mieszkańców po 2 mandaty, na miasta o ludności powyżej 8.000 do 12.000 mieszkańców po 3 mandaty, na miasta o ludności powyżej 12.000 do 16.000 mieszkańców po 4 mandaty i na miasta powyżej 16.000 mieszkańców po 5 mandatów. Liczbę ludności w miastach ustala się na podstawie ostatniego powszechnego spisu ludności.

2. W miastach wybierają radnych powiatowych rady miejskie przy zastosowaniu przepisów, dotyczących wyboru burmistrza, jeżeli wybiera się jednego radnego powiatowego oraz przy zastosowaniu przepisów, dotyczących wyboru niepłatnych członków magistratu, jeżeli wybiera się conajmniej dwóch radnych powiatowych.

3. Jednocześnie z wyborem radnych powiatowych dokonuje się wyboru ich zastępców.

Art. 10.

1. Pozostałą ilość radnych powiatowych po odliczeniu mandatów, przypadających na miasta (art. 9.), wybierają rady gminne gmin wiejskich powiatu na wspólnem zebraniu w okręgach wyborczych, których ilość wraz z przypadającą na każdy okręg wyborczy liczbą mandatów określi w każdym powiecie statut powiatowy przy uwzględnieniu poniżej podanych postanowień.

2. Okręgi wyborcze obejmować mają po kilka lub kilkanaście, a w powiatach, obejmujących więcej niż 60 gmin, także większą ilość gmin wiejskich. Podziału należy dokonać w ten sposób, aby na każdy okręg wyborczy przypadało do wyboru conajmniej 5 radnych powiatowych. Przy podziale na okręgi wyborcze poszczególne gminy nie mogą być dzielone. Z reguły łączyć należy gminy, sąsiadujące ze sobą, w jeden okręg wyborczy. Wyjątkowo można łączyć w jeden okręg wyborczy gminy, nie sąsiadujące bezpośrednio ze sobą, ale należące w zakresie komunalnego prawa finansowego do tej samej kategorji gmin.

3. Ilość mandatów, przypadających na każdy okręg wyborczy, należy ustalić tak, by stosunek ilości radnych powiatowych, wybieranych w danym okręgu, do ogólnej liczby mandatów z grupy gmin wiejskich odpowiadał, o ile możności, stosunkowi, zachodzącemu między liczbą ludności w gminach wiejskich, należących do danego okręgu, do ogółu ludności, zamieszkałej w gminach wiejskich powiatu.

4. Liczbę ludności w poszczególnych gminach wiejskich ustala się na podstawie ostatniego powszechnego spisu ludności. W związku z tem podział na okręgi wyborcze i przydział mandatów powinien być poddany rewizji w najkrótszym czasie po ogłoszeniu wyników powszechnego spisu ludności.

Art. 11.

1. W wyborach radnych powiatowych biorą udział wszyscy członkowie rad gminnych, posiadający w radach gminnych prawo głosu stanowczego według przepisów ustaw o ustroju gmin wiejskich.

2. Wybory przeprowadza się sposobem wyborów stosunkowych przez głosowanie na listy kandydatów. Każda lista kandydatów musi zawierać conajmniej tyle nazwisk, ilu w danym okręgu wyborczym wybiera się radnych powiatowych i musi być podpisaną conajmniej przez 10 wyborców, obecnych przy wyborach.

3. Jednocześnie z wyborem radnych powiatowych wybiera się ich zastępców w ilości podwójnej w stosunku do liczby mandatów, przypadających na dany okręg wyborczy. Osoby, wymienione w liście kandydatów na radnych powiatowych, które mandatów nie uzyskały, są pierwszymi zastępcami.

Art. 12.

1. Zebranie członków rad gminnych gmin wiejskich w celu wyboru radnych powiatowych zwołuje starosta z reguły w jednym dniu na obszarze całego powiatu. Jeżeli to nie napotyka na trudności, zebrania wyborcze powinny w każdym okręgu wyborczym odbywać się w lokalu urzędowym rady gminnej jednej z gmin, należących do danego okręgu wyborczego. Jeżeli statut powiatowy o wyborze radnych powiatowych nie określa stałego miejsca wyborów w poszczególnych okręgach wyborczych, miejsce to wyznaczy starosta w zarządzeniu o zwołaniu zebrania wyborczego.

2. Zarządzenie o zwołaniu zebrania wyborczego powinno być ogłoszone w powiatowym dzienniku urzędowym conajmniej na 14 dni przed dniem wyborów i w tym samym terminie doręczone na piśmie naczelnikom zainteresowanych gmin.

3. Jednocześnie powinien starosta zawezwać burmistrzów miast, wchodzących w skład powiatowego związku komunalnego, o zawiadomienie rady miejskiej o potrzebie dokonania wyboru radnych powiatowych.

4. Zebranie wyborcze otwiera naczelnik gminy lub urzędujący zastępca naczelnika gminy, n a k t ó r e j t e r e n i e odbywa się zebranie wyborcze. Po otwarciu zebrania przystąpić należy niezwłocznie do wyboru przewodniczącego zebrania i 4 skrutatorów, którzy łącznie z przewodniczącym stanowią komisję wyborczą. Przewodniczącego wybiera się w tajnem głosowaniu zwykłą większością głosów. Skrutatorów wybiera się sposobem wyborów stosunkowych w głosowaniu tajnem. Jeżeli niema sprzeciwu, wybory przewodniczącego i skrutatorów mogą się odbyć przez aklamację.

5. Starosta ma prawo być obecnym na zebraniu albo delegować swego przedstawiciela z prawem głosu doradczego odnośnie do sposobu przeprowadzenia wyborów.

6. Koszty, złączone z udziałem w zebraniu wyborczem członków przedstawicielstw gminnych, ponoszą gminy, inne koszty wyborów radnych powiatowych przez gminy wiejskie pokrywa powiatowy związek komunalny.

7. Poza sprawą wyboru radnych powiatowych żadne inne sprawy nie mogą być przedmiotem obrad i uchwał zebrania rad gminnych pod rygorem nieważności i ewentualnie powziętych uchwał.

Art. 13.

1. Zebranie wyborcze członków rad gminnych jest prawomocne do dokonania wyboru radnych powiatowych przy obecności conajmniej połowy uprawnionych do głosowania wyborców. Liczbę wyborców niezbędną do prawomocności zebrania powinien starosta określić w obwieszczeniu o zwołaniu zebrania wyborczego, ogłoszonem w powiatowym dzienniku urzędowym (art. 12 ustęp 3).

2. W razie braku kompletu należy przy zachowaniu przepisów o zwołaniu pierwszego zebrania zwołać drugie zebranie, które będzie prawomocne do dokonania wyboru bez względu na liczbę obecnych. Na przepis ten należy wskazać w zarządzeniu o zwołaniu zebrania wyborczego w drugim terminie.

Art. 14.

Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do wydania w drodze rozporządzenia szczegółowych przepisów o sposobie wyboru radnych powiatowych przez rady miejskie i przez zebrania rad gminnych, o podziale powiatów na okręgi wyborcze i o przydziale mandatów oraz o kosztach udziału w zebraniach wyborczych członków rad gminnych, przybywających na zebrania z poza miejsca swego zamieszkania.

Art. 15.

1. Wyniki wyborów do rady powiatowej należy ogłosić w powiatowym dzienniku urzędowym niezwłocznie po dokonaniu wyboru przez odnośne kollegjum wyborcze.

2. W ciągu 8 dni po ogłoszeniu wyborów radnych powiatowych przez zebranie wyborcze rad gminnych może członek uprawniony do udziału w danem zebraniu wyborczem wnieść zarzuty przeciwko wyborom do wydziału powiatowego. W tym samym terminie może członek rady miejskiej wnieść zarzuty przeciwko wyborom radnych powiatowych do Śląskiej Rady Wojewódzkiej. Zarzuty należy uwzględnić, jeżeli stwierdzone zostały takie uchybienia w postępowaniu wyborczem, które mogły wpłynąć na wynik wyborów. Uchwała wydziału powiatowego lub Śląskiej Rady Wojewódzkiej, orzekająca o zarzutach, powinna być powzięta w ciągu 6 tygodni od dnia doręczenia zarzutów.

3. Od uchwały, oddalającej zarzuty, może wnoszący zarzuty wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w ciągu 2 tygodni od dnia doręczenia uchwały. Przedmiotem skargi mogą być jedynie żądania, podniesione w zarzutach, a nieuwzględnione w zaskarżonej uchwale.

4. Wniesienie zarzutów oraz wniesienie skargi nie wstrzymuje ukonstytuowania się rady powiatowej. W razie prawomocnego uchylenia wyborów w części lub w całości, należy niezwłocznie ponowić lub uzupełnić wybory z wyjątkiem przypadku unieważnienia wyborów poszczególnych radnych powiatowych z powodu braku warunków wybieralności. W tym ostatnim przypadku w miejsce radnych powiatowych, których wybór został unieważniony, wchodzą ich zastępcy.

Art. 16.

Radnych powiatowych i ich zastępców wybiera się z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w niniejszej ustawie, na lat 4. Okres ten liczy się od pierwszego posiedzenia konstytuującego nowo wybranej rady powiatowej. Okres urzędowania rady powiatowej trwa jednak w każdym razie do dnia ukonstytuowania się nowo wybranej rady powiatowej.

Art. 17.

1. Mandat radnego powiatowego jest urzędem niepłatnym. Radni powiatowi mają jednak prawo do zwrotu kosztów podróży, do diet dziennych, i zwrotu innych rzeczywistych wydatków w razie delegowania ich w interesie powiatowego związku komunalnego. Prawo to ureguluje statut powiatowy.

2. Każdy członek powiatowego związku komunalnego jest obowiązany przyjąć wybór na radnego powiatowego i sprawować ten mandat conajmniej przez jeden pełny okres wyborczy.

3. Odmówić przyjęcia wyboru na radnego powiatowego lub złożyć ten mandat można tylko z powodu:

a) przekroczenie 60 roku życia,

b) sprawowania jakiegokolwiek innego niepłatnego urzędu w administracji samorządowej w czasie wyboru na radnego powiatowego lub przez conajmniej 4 lata przed tym wyborem,

c) długotrwałej choroby lub ułomności fizycznej,

d) zatrudnienia, wymagającego częstej lub dłużej trwałej nieobecności w powiecie oraz

e) innych szczególnych okoliczności, które rada powiatowa uchwałą uzna za dostateczne usprawiedliwienie nieprzyjęcia wyboru lub złożenia mandatu radnego powiatowego.

4. Kto pragnie zrzec się mandatu radnego powiatowego, powinien o tem zawiadomić wydział powiatowy i wykazać powody, uzasadniające uchylenie się od spełniania tego urzędu,

Art. 18.

1. Kto bez należytej podstawy uchyla się od pełnienia mandatu radnego powiatowego, może być decyzją starosty, powziętą po wysłuchaniu wydziału powiatowego, ukarany grzywną do 100 zł., oraz pozbawiony na lat 4 prawa wyboru do organów powiatowego związku komunalnego.

2. W przypadku ustępu 3 lit. e, art. 17 władza orzekająca jest związana uchwałą rady powiatowej.

Art. 19.

1. Radni powiatowi składają przed objęciem swych czynności do rąk przewodniczącego wydziału powiatowego przyrzeczenie według następującego brzmienia:

„Przyrzekam uroczyście, że obowiązki radnego powiatowego będę pełnił sumiennie i uczciwie, kierując się interesem powiatowego związku komunalnego i dobrem Rzeczypospolitej Polskiej".

2. Przyrzeczenie składa się przez podpisanie odpowiedniego protokółu.

3. Odmówienie złożenia przyrzeczenia uważa się za odmówienie przyjęcia wyboru.

4. Po złożeniu przyrzeczenia wydaje przewodniczący wydziału powiatowego wybranym radnym powiatowym dowody stwierdzające ich charakter członków rady powiatowej.

Art. 20.

1. Mandat radnego powiatowego traci się:

a) wskutek zrzeczenia się mandatu (art 17),

b) wskutek odmówienia złożenia przyrzeczenia (art. 19),

c) wskutek utraty prawa wybieralności (art. 7),

d) wskutek uchylenia się od pełnienia obowiązków, wynikających ze sprawowanego mandatu.

2. O utracie mandatu w przypadku, wymienionym w ustępie 1 lit. d) oraz w razie zrzeczenia się mandatu w przypadku, określonym w ustępie 3 lit. e) art. 17, orzeka uchwałą rada powiatowa. W szczególności utratę mandatu w przypadku, wymienionym w ustępie 1 pod lit. d), można orzec, jeżeli radny powiatowy nie uczestniczy bez należytego usprawiedliwienia w trzech z kolei posiedzeniach rady powiatowej lub posiedzeniach komisyj, do których został wybrany. Od uchwały rady powiatowej niema odwołania.

3. W innych przypadkach o utracie mandatu orzeka uchwałą wydział powiatowy. Od uchwały tej służy interesowanemu skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w ciągu 2 tygodni. Skarga niema skutku wstrzymującego.

Art. 21.

1. W razie utraty mandatu przez radnego powiatowego lub w razie jego śmierci na opróżnione miejsce wchodzi zastępca z tej samej listy kandydatów, według kolejności umieszczenia poszczególnych osób na liście kandydatów na radnych powiatowych i ich zastępców.

2. W razie wyczerpania się listy zastępców odnośny mandat pozostaje nieobsadzony. Jeśli jednak dane miasto lub dany okręg wyborczy utraciłyby całkowicie swe przedstawicielstwo w radzie powiatowej, wówczas należy przeprowadzić uzupełniający wybór radnych powiatowych, którzy sprawują wtedy swe mandaty do końca okresu wyborczego całej rady powiatowej.

Art. 22.

1. Przewodniczącym rady powiatowej jest starosta. W razie przeszkody w osobie starosty zastępuje go urzędujący zastępca starosty, mianowany na ten urząd. Przewodniczący na posiedzeniu rady powiatowej starosta lub jego zastępca posiadają głos stanowczy.

2. Pierwsze konstytuujące posiedzenie rady powiatowej powinno być zwołane w ciągu 3 tygodni po przeprowadzeniu wyboru radnych powiatowych przez zebrania rad gminnych za pomocą wezwań, które muszą być doręczone radnym powiatowym conajmniej na 3 dni przed terminem posiedzenia.

3. Po złożeniu przyrzeczenia przez radnych powiatowych, o ile to nie nastąpiło przed posiedzeniem, przystępuje rada powiatowa do wyboru 2—3 członków sekretarjatu rady powiatowej, zależnie od postanowień w tej mierze statutu powiatowego, zawierającego regulamin czynności rady (art. 27). Członków sekretarjatu rady powiatowej wybiera się w głosowaniu tajnem, sposobem wyborów stosunkowych. Jeżeli niema sprzeciwu wybór na od-

powiedni wniosek w tej mierze może się odbyć przez aklamację.

Art. 23.

1. Posiedzenia rady powiatowej zwołuje starosta lub urzędujący jego zastępca według potrzeby.

2. Starosta jest obowiązany w ciągu miesiąca uczynić zadość żądaniu wydziału powiatowego lub jednej trzeciej części ustawowej liczby radnych powiatowych o zwołaniu posiedzenia rady powiatowej, jeżeli żądanie to doręczone mu będzie na piśmie przy określeniu spraw, które powinny być umieszczone na porządku obrad.

3. Radni powiatowi otrzymać powinni zawiadomienia o zwołaniu posiedzenia wraz z porządkiem obrad, ustalonym przez starostę. Statut powiatowy, zawierający regulamin czynności rady powiatowej, określi warunki, pod któremi sprawy, nieobjęte porządkiem obrad, ustalonym przez starostę, mogą być przedmiotem obrad i uchwał rady.

4. Posiedzenia rady powiatowej są publiczne. Na wniosek starosty lub conajmniej 5 radnych powiatowych może rada powiatowa uchwalić tajność obrad. Rozprawy nad preliminarzem budżetowym powiatowego związku komunalnego muszą być jawne.

5. Członkowie wydziału powiatowego oraz przedstawiciele władzy nadzorczej mają prawo uczestniczenia z urzędu w obradach i przemawiania poza koleją zapisanych do głosu mówców celem udzielenia wyjaśnień lub złożenia oświadczeń.

6. Starosta otwiera i zamyka obrady, kieruje niemi i przestrzega porządku na posiedzeniu.

7. O każdem posiedzeniu rady powiatowej powinien starosta zawiadomić Wojewodę Śląskiego z podaniem porządku obrad.

Art. 24.

1. Do ważności uchwał rady powiatowej niezbędną jest obecność conajmniej połowy ustawowej liczby radnych powiatowych.

2. Z wyjątkiem uchwał, dotyczących ustalenia preliminarza budżetowego, zaciągnięcia pożyczki długoterminowej tj. spłacalnej w dłuższym okresie czasu niż jeden rok oraz sprzedaży nieruchomego majątku powiatowego, wystarczającą do ważności uchwał rady powiatowej jest obecność jednej trzeciej części ustawowej liczby radnych powiatowych, jeżeli pierwsze posiedzenie rady, zwołane dla załatwienia tych spraw, do skutku nie doszło z powodu braku kompletu, określonego w ustępie 1.

Art. 25.

1. Uchwały rady powiatowej zapadają zwykłą większością głosów oddanych, bez uwzględnienia wstrzymujących się od głosowania i głosów nieważnych. W razie równości głosów uważa się wniosek za odrzucony. W razie równości głosów przy wyborach rozstrzyga los.

2. Głosowanie jest jawne, na żądanie jednej trzeciej części obecnych radnych powiatowych musi być zarządzone głosowanie tajne lub imienne. Głosowanie przy wyborach jest tajne, o ile wybory w przypadkach, wymienionych w niniejszej ustawie, wobec braku sprzeciwu na zgłoszony w tej mierze wniosek, nie odbywają się przez aklamację.

Art. 26.

Radny powiatowy nie może brać udziału w obradach i głosowaniu nad takiemi sprawami, które dotyczą go osobiście albo dotyczą interesów jego małżonki, jego krewnych lub powinowatych do trzeciego stopnia włącznie. O tem, czy takie okoliczności zachodzą, rozstrzyga w razie wątpliwości rada powiatowa ostatecznie.

Art. 27.

1. W przypadkach szczególnej potrzeby może rada powiatowa wybrać komisję dla rozpatrzenia poszczególnych spraw i przygotowania rady powiatowej.

2. Z każdego posiedzenia rady powiatowej, będzie spisany protokół, który podpisują przewodniczący oraz dwóch członków sekretarjatu albo dwóch innych radnych powiatowych, obecnych na posiedzeniu. Protokół powinien być sporządzony najpóźniej do 8 dni po odbyciu posiedzenia.

3. Uchwały rady powiatowej będą w pełnym tekście przytoczone w treści protokółu albo będą stanowić jego załączniki. W tym przypadku powinny być podpisane w ten sam sposób jak protokół.

4. W powiatowym dzienniku urzędowym należy ogłaszać uchwały rady powiatowej, których publikowania wymagają przepisy lub których publikację zarządzi rada powiatowa albo wydział powiatowy, o ile uchwała nie zapadła na posiedzeniu tajnem. Starosta jest obowiązany odpis protokółu obrad rady powiatowej przesłać niezwłocznie Wojewodzie Śląskiemu.

5. Szczegółowe przepisy o składzie i sposobie wyboru sekretarjatu rady powiatowej, o sposobie zwoływania posiedzeń i regulaminie obrad, o władzy porządkowej, przewodniczącego na posiedzeniach i o jego prawie nakładania na radnych powiatowych, niestosujących się do jego zarządzeń porządkowych, kar porządkowych, o czynnościach komisyj i o innych sprawach, dotyczących czynności rady, wydane będą w drodze statutu powiatowego, zawierającego regulamin czynności rady powiatowej.

6. Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do wydania w drodze rozporządzenia wzoru statutu powiatowego, zawierającego regulamin czynności rady powiatowej.

Art. 28.

1. Jeżeli skutkiem wyczerpania się listy zastępców, liczba radnych powiatowych zmniejszyłaby

się poniżej połowy ich liczby ustawowej i jeżeli brak byłoby warunków do uzupełnienia rady powiatowej do wymaganego przez ustawę kompletu w drodze zastosowania przepisu ustępu 2 art. 22, wówczas zarządzić należy nowe wybory. Kadencję członków zdekompletowanej rady powiatowej uważa się wówczas za ukończoną z dniem zarządzenia nowych wyborów.

2. Jeżeli rada powiatowa z powodów, wymienionych w art. 26, nie mogłaby powziąć ważnej uchwały, wówczas zamiast rady powiatowej uchwala w danej sprawie Śląska Rada Wojewódzka.

Rozdział III.
O wydziale powiatowym.

Art. 29.

1. Wydział powiatowy składa się ze starosty jako przewodniczącego oraz 6 członków.

2. Wrazie przeszkody w osobie starosty zastępuje go w urzędzie przewodniczącego wydziału powiatowego urzędujący zastępca starosty, mianowany na stanowisko zastępcy starosty.

Art. 30.

1. Członków wydziału powiatowego wybiera rada powiatowa w głosowaniu tajnem sposobem wyborów stosunkowych z wyjątkiem, przewidzianym w ustępie 2. art. 47.

2. Prawo wybieralności do wydziału powiatowego ma każdy członek powiatowego związku komunalnego, posiadający prawo wybieralności do rady powiatowej (art. 7).

3. Nie można jednocześnie sprawować mandatów radnego powiatowego i członka wydziału powiatowego. Przepisu tego nie stosuje się w razie wyboru na radnego powiatowego osoby, będącej członkiem ustępującego wydziału powiatowego, atoli tylko na czas przejściowy do czasu ukonstytuowania się nowowybranego wydziału powiatowego. Jeżeli w terminie posiedzenia konstytuującego nowowybranego wydziału powiatowego wybrany nie oświadczy, który wybór przyjmuje, uważa się to za zrzeczenie się urzędu członka wydziału powiatowego.

4. Przed wyborem członków wydziału powiatowego może grupa radnych powiatowych, wybranych przez rady miejskie, zastrzec sobie prawo wyboru jednego członka wydziału powiatowego, jeżeli zastrzeżenie zgłasza conajmniej 5 radnych powiatowych. W razie zgłoszenia takiego zastrzeżenia radni powiatowi, korzystający z tego prawa, nie biorą udziału w wyborach pozostałych 5 członków wydziału powiatowego. Grupa, zgłaszająca zastrzeżenie, wybiera jednego członka wydziału powiatowego bezwzględną większością głosów ważnie oddanych w głosowaniu tajnem. W konkurencji dwóch grup pierwszeństwo ma grupa liczniejsza, a w razie równości liczebnej grup grupa wskazana losem, który wyciąga przewodniczący.

5. Wybory członków wydziału powiatowego powinny być przeprowadzone bezpośrednio po wyborze sekretarjatu rady powiatowej na posiedzeniu konstytuującem. Jednocześnie wybiera się zastępców członków.

6. Do wyboru członków wydziału powiatowego stosuje się odpowiednie przepisy ustępów 2 i 3 art. 11, ustępów 2—4 art. 15 z tą zmianą ustępu 2 art, 15, że zarzuty przeciwko wyborom należy wnieść do przewodniczącego wydziału powiatowego oraz że o zarzutach rozstrzyga Śląska Rada Wojewódzka.

7. Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do wydania w drodze rozporządzenia szczegółowych przepisów, normujących wybór członków wydziału powiatowego.

Art. 31.

1. Okres urzędowania członków wydziału powiatowego trwa tak długo, jak długo spełnia swe czynności rada powiatowa, która ich wybrała. Okres urzędowania wydziału powiatowego trwa jednak w każdym razie do dnia ukonstytuowania się nowowybranego wydziału.

2. Do członków wydziału powiatowego mają zastosowanie przepisy art. 17 i 18.

Art. 32.

1. Członków wydziału powiatowego zatwierdza w ich urzędach Wojewoda Śląski.

2. Wojewoda Śląski może za zgodą Śląskiej Rady Wojewódzkiej odmówić zatwierdzenia wybranego kandydata.

3. Decyzja w sprawie zatwierdzenia członków wydziału powiatowego powinna być doręczoną przewodniczącemu wydziału powiatowego w ciągu 6 tygodni. Od decyzji tej nie służy żaden środek odwoławczy.

Art. 33.

1. Członkowie wydziału powiatowego składają przed objęciem urzędowania do rąk przewodniczącego przysięgę służbową według roty, ustalonej dla urzędników państwowych.

2. Przepis ustępów 2 i 3 art. 19 ma analogiczne zastosowanie.

Art. 34.

Członkowie wydziału powiatowego ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną z tytułu naruszenia swych obowiązków służbowych oraz z tytułu naruszenia przez zachowanie się w służbie lub poza służbą godności lub zaufania, jakie złączone są z piastowanym urzędem, według przepisu o odpowiedzialności dyscyplinarnej burmistrzów miast.

Art. 35.

Członek wydziału powiatowego ulega zawieszeniu w swych czynnościach urzędowych z mocy prawa w razie:

a) powołania go do pełnienia służby wojskowej,

b) gdy wchodzi w stosunki prawne z powiatowym związkiem komunalnym jako przedsiębiorca, dostawca lub dzierżawca, dopóki trwa wymieniony stosunek i dopóki rachunki zeń wynikające nie będą uregulowane; wyjątek stanowią umowy, dotyczące najmu pomieszczeń dla własnych celów mieszkaniowych oraz dzierżawy parcel gruntowych poniżej 1/2 ha.

Art. 36.

1. Urząd członka wydziału powiatowego traci się:

a) wskutek zrzeczenia się (art. 31 ustęp 2 i art. 17.),

b) wskutek odmówienia złożenia przysięgi służbowej (art. 33),

c) wskutek utraty prawa wybieralności,

d) wskutek orzeczenia dyscyplinarnego.

2. O utracie urzędu orzeka w przypadkach, wymienionych w ustępie 1 pod lit. a), b) i c), wydział powiatowy, który w razie zrzeczenia się urzędu w przypadku, przewidzianym w ustępie 3 lit. e, art. 17 jest związany uchwałą rady powiatowej. Przepis ustępu 3 art. 20 co do skargi ma zastosowanie.

Art. 37.

1. W razie zawieszenia członka wydziału powiatowego w jego czynnościach urzędowych w związku z wszczętem przeciwko niemu postępowaniem dyscyplinarnem (art. 34) lub z mocy art. 45 oraz w razie innej przeszkody, uniemożliwiającej członkowi wydziału powiatowego pełnienie obowiązków służbowych, a trwających dłużej niż 6 tygodni należy na czas trwania przeszkody powołać zastępcę z tej samej listy kandydatów według kolejności umieszczenia poszczególnych osób na liście (zastępstwo czasowe). Do zastępcy, powołanego do czasowego zastępstwa, odnoszą się wszystkie przepisy, dotyczące członków wydziału powiatowego.

2. W razie opróżnienia się urzędu członka wydziału powiatowego wskutek utraty mandatu lub wskutek śmierci, na opróżnione miejsce wchodzi zastępca z tej samej listy kandydatów według kolejności umieszczenia poszczególnych osób na liście. To samo zachodzi w razie odmówienia zatwierdzenia kandydata.

3. W razie wyczerpania się listy zastępców, opróżniony urząd pozostaje nieobsadzony do końca bieżącego okresu urzędowania, chyba żeby liczba członków wydziału powiatowego spadła poniżej trzech. W tym ostatnim przypadku rada powiatowa dokonuje wyboru uzupełniającego na opróżnione miejsca na czas do końca bieżącego okresu urzędowania w głosowaniu tajnem zwyczajną większością głosów.

Art. 38.

1. Wydział powiatowy załatwia sprawy, należące do jego zakresu działania, w obradach kolegjalnych, na posiedzeniach niepublicznych.

2. Do powzięcia ważnej uchwały niezbędną jest obecność conajmniej połowy ustawowej liczby członków wydziału powiatowego oprócz przewodniczącego. Głosowanie jest jawne. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów oddanych. W razie równości głosów uważa się za przyjęte to zdanie, za którem oświadczył się przewodniczący.

3. Szczegółowe przepisy o załatwianiu spraw przez wydział powiatowy mogą być wydane w drodze statutu powiatowego, zawierającego regulamin czynności wydziału powiatowego. Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do wydania w drodze rozporządzenia wzoru statutu powiatowego, zawierającego regulamin czynności wydziału powiatowego.

Art. 39.

1. Przepis art. 26 ma odpowiednie zastosowanie z tą zmianą, że o istnieniu lub nieistnieniu przeszkody, wyłączającej członka wydziału powiatowego od obrad i głosowania, decyduje ostatecznie wydział powiatowy.

2. Jeżeli wskutek okoliczności, przewidzianych w poprzednim ustępie, wydział powiatowy nie byłby zdolny do powzięcia ważnej uchwały, wówczas uchwala w danej sprawie wydział powiatowy innego powiatowego związku komunalnego, który wyznaczy Wojewoda Śląski.

Art. 40.

1. Posiedzenia wydziału powiatowego zwołuje przewodniczący wydziału powiatowego w miarę potrzeby, obowiązany zaś jest je zwołać na żądanie 3 członków wydziału w ciągu 2 tygodni.

2. Przewodniczący wydziału powiatowego ma prawo i obowiązek załatwiać pod własną odpowiedzialnością te sprawy, podlegające uchwale wydziału powiatowego a niecierpiące zwłoki, których załatwienie nie może być bez szkody dla interesów publicznych odłożone do zebrania się wydziału. Sprawy takie powinien przewodniczący przedstawić na najbliższem posiedzeniu wydziałowi powiatowemu. Wydział powiatowy może decyzję przewodniczącego zmienić lub uchylić, jeżeli to jest jeszcze możliwe, zwłaszcza z uwagi na prawa osób trzecich.

Art. 41.

1. Wydział powiatowy ma prawo zawiesić wykonanie uchwały rady powiatowej, która zdaniem wydziału sprzeciwia sią ustawom albo szkodzi interesom publicznym.

2. Uchwałę, zawieszającą wykonanie uchwały rady powiatowej, przedstawić należy wraz z jej uzasadnieniem radzie powiatowej na najbliższem posiedzeniu, które powinno być zwołane w każdym razie w ciągu 4 tygodni po powzięciu przez wydział powiatowy uchwały zawieszającej.

3. Jeżeli zawieszenie uchwały rady powiatowej nastąpiło ze względu na to, że uchwała ta sprzeciwia się ustawom, a na posiedzeniu rady powiatowej, zwołanem stosownie do poprzedniego przepisu, nie dojdzie do uzgodnienia poglądów, wówczas na uchwały wydziału powiatowego służy radzie powiatowej skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w ciągu 2 tygodni. Do wniesienia i popierania skargi imieniem rady powiatowej ustanowi rada powiatowa osobnego pełnomocnika.

4. Jeżeli zawieszenie uchwały rady powiatowej nastąpiło ze względów interesu publicznego a na zwołanem w tym celu posiedzeniu nie dojdzie do uzgodnienia poglądów (ustęp 2) wówczas przewodniczący wydziału powiatowego przedstawi niezwłocznie sprawę Śląskiej Radzie Wojewódzkiej do rozstrzygnięcia. Od uchwały Sląskiej Rady Wojewódzkiej nie służy żaden środek odwoławczy. Sląska Rada Wojewódzka może wstrzymać się od rozstrzygnięcia sprzeczności zapatrywań, jeżeli na pozostawieniu sprawy bez rozpoznania nie ucierpią interesy publiczne albo interesy osób trzecich. Uchwały Sląskiej Rady Wojewódzkiej, powzięte w powyższych przypadkach, należy doręczyć wydziałowi powiatowemu.

5. Przewdoniczącemu wydziału powiatowego służy prawo zawieszania uchwał wydziału powiatowego z powodów, wymienionych w ustępie 1, w danym razie na zlecenie Wojewody Sląskiego. Do postępowania mają odpowiednie zastosowanie przepisy ustępów 2, 3 i 4 z tą zmianą, że prawo skargi służy wydziałowi powiatowemu, który do wniesienia i popierania skargi ustanowi osobnego pełnomocnika.

Rozdział IV.
O urzędnikach i funkcjonarjuszach niższych powiatowego związku komunalnego.

Art. 42.

1. Powiatowy związek komunalny jest obowiązany ustanowić potrzebną ilość stanowisk urzędników i funkcjonarjuszów niższych.

2. Stosunki służbowe, obowiązki i prawa urzędników i funkcjonarjuszów niższych powiatowych związków komunalnych regulują osobne przepisy ustawowe.

3. W granicach obowiązujących w tej mierze przepisów ustawowych każdy powiatowy związek komunalny jest obowiązany unormować w drodze statutu powiatowego wykaz stanowisk, etat stanowisk stały oraz obowiązki i prawa swych urzędników i funkcjonarjuszy niższych.

Art. 43.

Przewodniczącemu wydziału powiatowego służy prawo do dodatku służbowego z tytułu czynności w wydziale powiatowym i z tytułu reprezentacji, oraz prawo do diet i zwrotu kosztów podróży z tytułu czynności, spełnianych poza stałem miejscem swego urzędowania. Przepisy te stosują się również do zastępcy przewodniczącego. Normy powyższych świadczeń pieniężnych powinny być ustalone w statucie powiatowym.

Rozdział V.
O zakresie działania rady powiatowej i wydziału powiatowego w sprawach samorządowych.

Art. 44.

1. Powiatowe związki komunalne zarządzają samodzielnie swoim majątkiem z zachowaniem przepisów ustaw oraz przepisów władz nadzorczych, normujących ogólnie gospodarkę związków komunalnych.

2. Powiatowe związki komunalne mogą urządzić i prowadzić zakłady użyteczności publicznej oraz przedsiębiorstwa w interesie publicznym.

3. Majątek zakładowy powiatowego związku komunalnego tworzą nieruchomości, ruchomości i wogóle wszelkie wartości, które nie są przeznaczone do zużycia lub do pokrycia bieżących potrzeb.

4. Powiatowe związki komunalne są obowiązane zachować swój majątek zakładowy w stanie o ile możności nieuszczuplonym. Pozbycie składowych części tego majątku, a w szczególności gruntów i budynków, może nastąpić w zasadzie pod warunkiem wyrównania uszczuplonych przez to wartości. Na odstąpienie od tej zasady może zezwolić władza nadzorcza.

5. Powiatowe związki komunalne są obowiązane prowadzić księgę inwentarzową, która powinna zawierać dokładne zestawienie stanu czynnego i biernego ich majątku.

Art. 45.

1. Dochód z majątku ma być użyty przedewszystkiem na utrzymanie, zarząd i na ulepszenie poszczególnych przedmiotów majątkowych, a w szczególności zakładów, przedsiębiorstw i innych urządzeń. Nadwyżka dochodu może być użyta na pokrycie bieżących potrzeb (zwyczajnych wydatków).

2. Powiatowe związki komunalne są uprawnione do ustanawiania i pobierania na pokrycie swych wydatków danin publicznych stosownie do przepisów osobnych ustaw.

3. Powiatowe związki komunalne mogą zaciągać długoterminowe pożyczki na cele, które przynoszą trwałą korzyść, a w szczególności na cele inwestycyjne, jeżeli wydatków na te cele nie można pokryć z dochodów zwyczajnych bez zbytniego obciążenia mieszkańców i wogóle płatników danin komunalnych. Na wyjątek od tych zasad może zezwolić władza nadzorcza. Na pokrycie bieżących potrzeb można zaciągać pożyczki krótkoterminowe, mające pokrycie w dochodach zwyczajnych danego roku administracyjnego i spłacalne najpóźniej w ciągu jednego roku.

4. Zarząd fundacyj, któremi zawiaduje powiatowy związek komunalny, powinien być sprawowany według osobnych przepisów, regulujących administrację majątku fundacyjnego, a w szczególności według przepisów statutów fundacyj.

Art. 46.

1. Rok administracyjny powiatowych związków komunalnych pokrywa się z rokiem administracyjnym Województwa Śląskiego jako związku samorządowego.

2. Wydział powiatowy układa corocznie budżet wydatków i dochodów powiatowego związku komunalnego na następny rok administracyjny i przedstawia go radzie powiatowej w takim terminie by rada powiatowa mogła go rozpatrzeć i uchwalić conajmniej na 3 tygodnie przed początkiem nowego roku administracyjnego.

3. Wszelkie wydatki, dokonane w przypadkach pilnej potrzeby przez wydział powiatowy poza budżetem, mają być przedstawiane radzie powiatowej do uchwalenia w formie dodatkowego budżetu lub zmiany budżetu w czasie jaknajkrótszym.

4. Najpóźniej z końcem 4. miesiąca po upływie danego roku administracyjnego przedstawi wydział powiatowy radzie powiatowej sprawozdanie roczne za ubiegły rok administracyjny, zawierające w szczególności zamknięcie rachunkowe, zestawienie stanu majątkowego, sprawozdanie ze stanu umorzenia długów oraz bilanse przedsiębiorstw.

5. Upoważnia się Śląską Radę Wojewódzką do wydania w drodze rozporządzenia szczegółowych przepisów, normujących system rachunkowości i kasowości (instrukcja rachunkowo-kasowa), sposób układania budżetu (instrukcja budżetowa) i zamknięcia rachunkowego, wykonywanie kontroli przez organa powiatowego związku komunalnego, udzielanie absolutorjum, sposób rozdawania robót i dostaw oraz sposób prowadzenia zakładów użyteczności publicznej i przedsiębiorstw. Przepisy te uwzględniać powinny prawo powiatowych związków komunalnych regulowania w drodze statutów powiatowych urządzeń powiatowego związku komunalnego.

Art. 47.

1. Powiatowe związki komunalne mają prawo wydawania statutów powiatowych, normujących obowiązki i prawa członków powiatowego związku komunalnego i innych osòb w stosunku do tegoż związku oraz takie sprawy związku, co do których ustawy przewidują ich statutowo lub wogóle samodzielne uregulowanie, albo których ustawy nie normują.

2. Statuty powiatowe nie mogą sprzeciwiać się ustawom państwowym i śląskim ustawom wojewódzkim oraz rozporządzeniom władz, wydanym na podstawie tych ustaw.

3. Statuty powiatowe mogą zawierać postanowienia, zagrażające za przekroczenie ich przepisów karą grzywny do wysokości 200 zł. lub karą aresztu zastępczego do dni 7-miu, jeżeli wymiaru kary osobne przepisy nie regulują inaczej. Do orzekania kar są właściwe państwowe władze administracji ogólnej. Grzywny wpływają do kasy powiatowego związku komunalnego.

4. Statuty powiatowe ulegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej (art. 56).

5. Statuty powiatowe muszą być ogłoszone w powiatowym dzienniku urzędowym. O ile w nich

nie postanowiono inaczej, nabywają one mocy obowiązującej 15 dnia po dniu ich ogłoszenia.

Art. 48.

1. Rada powiatowa stanowi w drodze uchwał we wszystkich sprawach samorządowych powiatowego związku komunalnego, których ustawą nie zastrzega wydziałowi powiatowemu lub jego przewodniczącemu.

2. W szczególności do zakresu działania rady powiatowej poza sprawami w innych przepisach niniejszej ustawy wymienionemi, należy:

a) wydawanie statutów powiatowych,

b) dobrowolne podejmowanie się spełniania zadań administracji samorządowej,

c) uchwalanie budżetu powiatowego związku komunalnego,

d) ustanawianie danin publicznych stosownie do postanowień ustaw,

e) zatwierdzanie rocznego zamknięcia rachunkowego i udzielanie absolutorjum wydziałowi powiatowemu,

f) powzięcie uchwał o zaciągnięciu pożyczek i przyjęciu poręk, o pozbyciu i obciążeniu majątku nieruchomego, o przyjęciu darowizn, obciążonych warunkiem oraz o objęciu w zarząd fundacyj,

g) tworzenie i znoszenie zakładów użyteczności publicznej oraz ustanawianie zasad zarządzania zakładami i prowadzenia gospodarki przedsiębiorstw,

h) ustalanie etatu stanowisk urzędników i funkcjonarjuszów niższych powiatowego związku komunalnego,

i) wydawanie na wezwanie władz opinji oraz zwracanie się w sprawach potrzeb gospodarczych i kulturalnych powiatowego związku komunalnego do władz państwowych i samorządowych oraz do ciał ustawodawczych.

Art. 49.

Rada powiatowa sprawuje kontrolę nad administracją spraw samorządowych przez komisje wybrane ze swego grona. W szczególności rada powiatowa ma prawo i obowiązek badać, czy jej uchwały są należycie wykonywane oraz czy gospodarka wydziału powiatowego jest w granicach uchwał rady powiatowej prawidłową, celową i oszczędną. W tym celu rada powiatowa oraz ustanowione przez nią komisje mogą żądać od wydziału powiatowego przedstawienia wszelkich potrzebnych aktów i dowodów oraz udzielania potrzebnych sprawozdań i wyjaśnień. W razie stwierdzenia uchybień rada powiatowa powinna niezwłocznie uchwalić odpowiednie środki zaradcze.

Art. 50.

1. Wydział powiatowy sprawuje bezpośredni zarząd spraw samorządowych powiatowego związku komunalnego.

2. W szczególności do wydziału powiatowego oprócz spraw, wymienionych w innych przepisach tej ustawy, należy:

a) przygotowanie wniosków na posiedzenia rady powiatowej i wykonywanie jej uchwał,

b) zarządzanie majątkiem i wykonywanie budżetu powiatowego związku komunalnego,

c) prowadzenie bieżącej administracji zakładów i przedsiębiorstw oraz fundacyj albo wykonywanie nadzoru nad osobnemi zarządami zakładów, przedsiębiorstw i fundacyj,

d) prowadzenie kontroli nad rachunkowością i kasowością związku,

e) ustanawianie, przenoszenie w stan spoczynku i zwalnianie urzędników i funkcjonarjuszów niższych związku,

f) rozstrzyganie o roszczeniach, dotyczących korzystania z publicznych zakładów i urządzeń powiatowego związku komunalnego,

g) wszczynanie procesów,

h) udzielanie sprawozdań, opinij i wyjaśnień zażądanych przez władze nadzorcze.

Art. 51.

1. Wydział powiatowy reprezentuje powiatowy związek komunalny na zewnątrz. Potoczne sprawy załatwia przewodniczący wydziału powiatowego. O tem, co należy uważać za sprawy potoczne, rozstrzyga w razie wątpliwości wydział powiatowy ostatecznie.

2. Wydział powiatowy może w załatwianiu spraw administracji samorządowej na obszarze danego powiatowego związku komunalnego posługiwać się organami miast i gmin wiejskich.

Art. 52.

1. Oświadczenia woli w imieniu wydziału powiatowego składa jego przewodniczący poza przypadkiem z ustępu 5 art. 41.

2. Dokumenty, których mocą powiatowy związek komunalny zaciąga zobowiązania prawne, albo zrzeka się służących mu praw, wymagają do swej ważności podpisów przewodniczącego i jednego członka wydziału powiatowego oraz wyciśnięcia pieczęci urzędowej, jeżeli stosownie do przepisów niniejszej ustawy (art. 48) podstawą danej czynności prawnej ma być specjalna uchwała rady powiatowej. Dokumenty, wystawione w wykonaniu uchwał rady powiatowej, które wymagają do swej ważności zatwierdzenia władzy nadzorczej, stają się ważne, jeżeli odnośne uchwały zostaną zatwierdzone.

3. Przewodniczący wydziału powiatowego jest przełożonym wszystkich urzędników i funkcjonarjuszów powiatowego związku komunalnego, sprawuje nad nimi władzę służbową i wystawia dokumenty, dotyczące ich stosunków służbowych.

Rozdział VI.
O załatwianiu spraw poruczonych.

Art. 53.

1. Powiatowe związki komunalne są obowiązane załatwiać sprawy poruczone stosownie do przepisów, ustaw i poleceń właściwych władz.

2. Sprawy poruczone załatwiają powiatowe związki komunalne przez organa, wskazane w ustawie. Jeżeli ustawa nie wskazuje wyraźnie innego organu, załatwianie spraw poruczonych należy do wydziału powiatowego.

3. Przy załatwianiu spraw poruczonych za treść zarządzeń i poleceń, wydanych organom powiatowego związku komunalnego ponosi odpowiedzialność wyłącznie władza, która je wydała.

Art. 54.

1. Wydatki i świadczenia, połączone z załatwianiem spraw poruczonych, obciążają powiatowy związek komunalny, o ile ustawy nie wskazują innych osób i ciał prawno - publicznych jako zobowiązanych do ponoszenia tych wydatków i świadczeń. Pokrywanie tych wydatków należy do spraw samorządowych.

2. Ustawy, przekazujące powiatowym związkom komunalnym pewne kategorje spraw poruczonych, jeżeli ich załatwianie połączone jest z większemi wydatkami w stosunku do wpływów dochodowych powiatowych związków komunalnych, powinny wskazywać jednocześnie źródła pokrycia tych wydatków.

Rozdział VII.
O wykonywaniu nadzoru państwowego nad powiatowemi związkami komunalnemi.

Art. 55.

Nadzór nad działalnością powiatowych związków komunalnych w zakresie zadań samorządowych sprawuje Śląska Rada Wojewódzka.

Art. 56.

Władza nadzorcza może w każdym czasie badać sposób załatwiania spraw administracyjnych, delegować w tym celu urzędników, żądać przedstawienia wszelkich aktów i udzielenia ustnych wyjaśnień, wogóle przedsiębrać wszelkie czynności, które w celu wykonania nadzoru uzna za potrzebne.

Budżety, uchwały w sprawie dodatkowych preliminarzy dochodów i wydatków oraz sprawozdania roczne powinny być niezwłocznie podawane do wiadomości władzy nadzorczej.

Art. 57.

1. Władza nadzorcza może zawiesić wykonanie uchwał rady powiatowej, uchwał i zarządzeń wydziału powiatowego oraz decyzyj i zarządzeń przewodniczącego wydziału powiatowego, wydanych w sprawach samorządowych, które a) sprzeciwiają się ustawom albo b) szkodzą interesowi publicznemu. Decyzje (uchwały) władzy nadzorczej powinny być podane do wiadomości odnośnym organom powiatowego związku komunalnego wraz z uzasadnieniem.

2. Na decyzje (uchwały) władzy nadzorczej, zawieszające wykonanie uchwał i zarządzeń rady powiatowej lub wydziału powiatowego, nie wyłączając zarządzeń przewodniczącego, wydanych w imieniu wydziału powiatowego, z powodu ich sprzeczności z ustawą, służy organowi (radzie powiatowej, wydziałowi powiatowemu), który wydał odnośną uchwałę lub zarządzenie, prawo skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w ciągu 2 tygodni. Skarga niema mocy wstrzymującej. Przepis zdania ostatniego ustępu 3 art. 41 ma odpowiednie zastosowanie. Od decyzyj (uchwał) władzy nadzorczej, zawieszających wykonanie uchwał i zarządzeń organów powiatowego związku komunalnego, które szkodzą interesowi publicznemu, nie służy żaden środek odwoławczy.

3. Władza nadzorcza korzysta z uprawnień zastrzeżonych jej w niniejszym artykule, w miarę potrzeby i uznania. Niekorzystanie z tych uprawnień nie stwarza podstawy do jakichkolwiek roszczeń, a w szczególności nie może być przedmiotem skargi.

Art. 58.

1. Oprócz spraw, w których stosownie do przepisów niniejszej ustawy i innych ustaw uchwały rady powiatowej wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej, ulegają zatwierdzeniu tej władzy według jej swobodnego uznania:

a) zaciąganie pożyczek długoterminowych i udzielanie poręki,

b) zaciąganie innych zobowiązań, które nie wypływają ze stosunków służbowych, uregulowanych ogólnie przepisami, a obciążających świadczeniami na dłuższy niż 5-cio letni okres czasu powiatowy związek komunalny,

c) pozbycie lub obciążenie gruntów lub budynków związku.

2. Uchwały w powyższych sprawach nabywają mocy prawnej, jeżeli zostaną zatwierdzone.

Art. 59.

1. Władza nadzorcza może wstawić do budżetu powiatowego związku komunalnego kwoty wydatków, do których ponoszenia powiatowy związek komunalny jest prawnie zobowiązany (na podstawie ustawy, prawomocnego wyroku sądowego prawomocnych decyzyj władzy administracyjnej) albo wydać nakaz pokrycia takich wydatków poza budżetem. W obydwu przypadkach należy jednocześnie wskazać sposób pokrycia preliminowanych wydatków. Preliminowanie to oznacza jednocześnie nakaz uskutecznienia oznaczonych wydatków.

2. Od zarządzeń tych służy prawo skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w ciągu 2 tygodni. Skarga niema mocy wstrzymującej.

Art. 60.

1. Nadzór nad działalnością powiatowych związków komunalnych w sprawach poruczonych spełnia Wojewoda Śląski.

2. W wykonywaniu tego nadzoru korzysta Wojewoda Śląski z uprawnień, wymienionych w ustępie 1 art. 56.

3. Prawo Wojewody Śląskiego uchylania uchwał i zarządzeń organów powiatowych związków komunalnych normują osobne przepisy.

Art. 61.

1. Wojewoda Śląski może za zgodą Śląskiej Rady Wojewódzkiej rozwiązać radę powiatową przy jednoczesnem złożeniu z urzędu członków wydziału powiatowego.

2. W razie rozwiązania rady powiatowej należy zarządzić nowe wybory najpóźniej w ciągu 6 miesięcy.

3. Od zarządzeń, o których mowa w ustępie 1, nie służy żaden środek odwoławczy.

4. Na czas do dokonania nowych wyborów i zatwierdzenia nowowybranych członków wydziału powiatowego Wojewoda Śląski ustanowi komisaryczny wydział powiatowy, którego członków mianuje za zgodą Sląskiej Rady Wojewódzkiej z pośród członków danego powiatowego związku komunalnego, posiadających prawo wybieralności do wydziału powiatowego.

5. Komisaryczny wydział powiatowy pełni na czas do dnia ukonstytuowania się nowowybranej rady powiatowej jednocześnie funkcje rady powiatowej.

Rozdział VIII.
Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 62.

Do czasu wydania jednolitej ustawy o ustroju gmin wiejskich względnie jednolitej ustawy o ustroju miejskim w Województwie Śląskiem członkami powiatowego związku komunalnego (art. 3) są obywatele Państwa Polskiego, posiadający w gminach wiejskich względnie miastach powiatu miejsce zamieszkania.

Art. 63.

1. Pierwsze na podstawie niniejszej ustawy wybory do rad powiatowych zarządzi Wojewoda Śląski najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. W zarządzeniu tem ustali Wojewoda Śląski na podstawie urzędowych danych liczbę ludności w poszczególnych powiatach, w miastach, leżących na obszarze poszczególnych powiatowych związków komunalnych i w gminach wiejskich oraz stosownie do przepisów art. 6 i 9 niniejszej ustawy określi ilość mandatów radnych powiatowych, przypadających na każdy powiat i na każdą gminę miejską. Jednocześnie Wojewoda Śląski po wysłuchaniu komisarycznych wydziałów powiatowych oraz wydziałów dróg powiatowych, dokona podziału gmin wiejskich na okręgi wyborcze oraz określi liczbę mandatów radnych powiatowych przypadających na poszczególne okręgi wyborcze stosownie do przepisów art. 10 niniejszej ustawy.

2. Ilość członków sekretarjatu rady powiatowej, wybranej po raz pierwszy na podstawie niniejszej ustawy, ustali na czas do unormowania tej sprawy w drodze statutu powiatowego rada powiatowa przed przystąpieniem do wyboru w granicach postanowień ustępu 2 art. 24.

3. W powiatach, w których osobny powiatowy dziennik urzędowy nie jest wydawany, ogłoszenia, przepisane w niniejszej ustawie, należy umieszczać w gazecie urzędowej Województwa Śląskiego.

Art. 64.

Komisaryczne wydziały powiatowe i wydziały dróg powiatowych będą pełnić funkcje komisarycznych wydziałów powiatowych z niniejszej ustawy do czasu ukonstytuowania się rad i wydziałów powiatowych, wybranych na podstawie tej ustawy i po ukonstytuowaniu się tych organów przekażą im niezwłocznie swe agendy.

Art. 65.

Majątek, prawa i obowiązki powiatowych związków komunalnych powiatów katowickiego, lublinieckiego, pszczyńskiego, rybnickiego, świętochłowickiego i tarnogórskiego oraz wydziałów dróg powiatowych w Bielsku i w Cieszynie przechodzą z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na powiatowe związki komunalne odnośnych powiatów.

Art. 66.

1. Ilekroć ustawa niniejsza wymienia rady miejskie i rady gminne należy rozumieć przez te określenia odnośnie do gmin powiatów bielskiego

i cieszyńskiego radę gminną w mieście Bielsku i wydziały gminne.

2. Do czasu wprowadzenia na obszarze powiatów bielskiego i cieszyńskiego sądów administracyjnych, podporządkowanych w toku instancji Najwyższemu Trybunałowi Administracyjnemu, środek odwoławczy skargi, przewidziany w poszczególnych przepisach niniejszej ustawy na obszarze wymienionych powiatów, odpada, niezależnie od uprawnień wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego na podstawie przepisów ustawy o Najwyższym Trybunale Administracyjnym.

Art. 67.

1. Do czasu wydania jednolitej w Województwie Śląskiem ustawy o odpowiedzialności służbowej i dyscyplinarnej urzędników i funkcjonarjuszów niższych związków komunalnych mają zastosowanie do urzędników powiatowych związków komunalnych powiatów katowickiego, lublinickiego, pszczyńskiego, rybnickiego, świętochłowickiego i tarnogórskiego przepisy dotychczasowe, normujące odpowiedzialność służbową i dyscyplinarną urzędników komunalnych,

2. Do czasu wydania jednolitej w Województwie Śląskiem ustawy o stosunkach służbowych urzędników komunalnych, będą stosunki służbowe urzędników i funkcjonarjuszów niższych powiatowych związków komunalnych w powiatach bielskim i cieszyńskim unormowane w drodze statutów powiatowych. W braku przeciwnego zastrzeżenia stosunek służbowy urzędników i funkcjonarjuszów niższych powiatowych związków komunalnych powiatów bielskiego i cieszyńskiego będzie miał charakter prawno-publiczny. Władzą orzekającą ostatecznie o roszczeniach majątkowych urzędników i funkcjonarjuszów tych powiatowych związków komunalnych, jest Śląska Rada Wojewódzka.

Art. 68.

1. Kompetencje wydziałów powiatowych na obszarze powiatów katowickiego, lublinieckiego, pszczyńskiego, rybnickiego, świętochłowickiego i tarnogórskiego w sprawach administracyjnych spornych i w sprawach uchwałowych w poruczonym zakresie działania przechodzą na wydziały powiatowe, których organizację normuje niniejsza ustawa. Kompetencje te w powiatach miejskich należą nadal do wydziałów miejskich. Tryb postępowania w wymienionej powyżej sprawach pozostaje niezmieniony.

2. Do czasu wydania osobnej ustawy o zarządzie policji miejscowej zachowują moc obowiązującą przepisy §§ 47 do 73 włącznie ordynacji powiatowej z dnia 13 grudnia 1872 r. (Zb. u. prusk. str. 81) i 19 marca 1881 r. (Zb. u. prusk. str. 170) ze zmianami, wynikającemi z niniejszej ustawy.

Art. 69.

1. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1931 r.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy prawne, wydane w sprawach unormowanych tą ustawą.

3. W szczególności tracą moc obowiązującą

a) ustawa z dnia 13 grudnia 1872 r. i z dnia 19 marca 1881 r., zawierająca ordynację powiatową (Zb. u. prusk., str. 81 do 179), z zastrzeżeniem przepisu ustępu 2 art. 68 niniejszej ustawy,
b) ustawa z dnia 27 lutego 1924 r. w przedmiocie zmian w organizacji wydziałów dróg powiatotowych na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego (Dz. U. Śl. Nr. 7 poz. 26).

4. W miejsce wydziałów dróg powiatowych, przewidzianych w § 25 i następnych ustawy z dnia 13 lipca 1898 r. dotyczących budowy i utrzymywania publicznych ulic i dróg nieskarbowych (Dz. U. i rozp. kraj. Nr. 33), obowiązującej na obszarze powiatów bielskiego i cieszyńskiego, wchodzą organa powiatowych związków komunalnych z niniejszej ustawy stosownie do podziału kompetencji, w niej ustalonego.

Art. 70.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu i Śląskiej Radzie Wojewódzkiej